







Labdisc BioChem Plus GlobiLab Software

Qısa İstifadə Təlimatı



Mündəricat

1. Labdisc Qurğu Təminatına Ümumi Baxış1
1.1 Paketə nə daxildir1
1.2 Portlar və idarə elementləri2
1.3 Daxilə quraşdırılmış sensorlar3
1.4 Labdisc-in istismarı5
1.4.1 Labdisc ekran5
1.4.2 Labdisc klavişləri7
1.4.3 Labdisc menyusu8
1.4.3.1 Növbəti qeydiyyat sessiyası üçün Labdisc-in qurulması8
1.4.3.2 Labdisc məlumat8
1.4.3.3 Labdisc-in konfiqurasiyası9
2.1 Proqram təminatının quraşdırılması10
2.2 Proqram təminatının funksional imkanları10
2.3 Geniş yayılmış piktoqram və funksiyalar11
2.4 GlobiLab Proqram Təminatı, iPad üçün nəzərdə tutulur15
2.5 Android üçün GlobiLab proqram təminatı19
3 Labdisc – GlobiLab Kommunikasiya24
3.1 USB Əlaqə24
3.2 Bluetooth Simsiz Kommunikasiya24
3.2.1 Windows ƏS işlədən komputerdə Qoşulma24
3.2.2 Mac ƏS-ilə Qoşulma25
3.2.3 iPad-də Qoşulma26
3.2.4 Android ƏS-də Qoşulma26
4. Eskperimentə dair nümunələr28



1. Labdisc Qurğu Təminatına Ümumi Baxış

1.1 Paketə nə daxildir



 Labdisc dəyişən cərəyanlı (DC) enerji doldurucu

(3) USB kabel

(4) Program tominati haqqında məlumat flayeri

(5) Qısa İstifadəçi Təlimatı

(6) Zəmanət müddəti vərəqəsi

- (7) Hava təzyiqi borusu
- (8) Temperatur sensoru
- (9) Kalorimetr 5 küvet dəsti
- (10) pH ölçü elektrodu
- (10) Elektrod

(12) Həll olunmuş oksigeni təyin etmək üçün elektrod (Ayrıca sifariş olunmalıdır)

- (13) Nəbz ölçən qulaqcıq
- (14) Termoelektrik element





1.2 Portlar və idarə elementləri

Aşağıdakı şəkildə Labdisc portları, sensorları, rəqəmli klaviatura və ekrana baxış keçirilir:

- 1 Seçmə klavişi
- 2 Yandır-Söndür və "Çıxış" düyməsi
- ③ Sürüşdürmə düyməsi
- (4) Qrafik təsvir 128 x 64 piksel
- 5 Sensorun seçmə düymələri
- (6) MS vintli oymaq (içlik)
- ⑦ Plastik ayaq
- (8) Fırlanan həlqə
- (9) USB port
- (10) GPS
- (1) Kalorimetr & bulanıqlıq
- (12) Nisbi rütubət
- (13) Nəbzin tezliyi & xarici temperatur
- (14) Ətraf mühit temperaturu
- İşıq & universal giriş
- (b) pH, həll olmuş oksigen & keçiricilik qabiliyyəti
- (17) Hava təzyiqi





1.3 Daxilə quraşdırılmış sensorlar

Piktoqram	Tipi	Diapazon	Təsviri	Maksim al nümunə götürmə sürəti	Xarici ləvazimatlar (Labdisc tərəfindən təchiz olunan)
<u>)))</u>	Hava təzyiqi	0 ilə 300 kPa	Hava təzyiqinin ölçülməsi	10/s	Plastmas borucuq
INT.	Ətraf mühit temperaturu	-10 ilə 50 °C	Ətraf mühit temperaturun un ölçülməsi	100/s	Tələb olunmur
ĬĬ	Barometrik təzyiq	300 ilə 1100 mB	Barometrik hava təzyiqinin ölçülməsi	1/s	Tələb olunmur
₽	Kalorimetr	10-90 % buraxılış (keçid) əmsalı (3 rəng)	3 işıq dalğa uzunluğunda (qırmızı, yaşıl və mavi) məhlulun keçiriciliyi- nin ölçülməsi	1/s	Kuvet dəsti
Ω	Keçiricilik qabiliyyəti	0 ilə 20 ms	Məhlulun keçiricilik qabiliyyətini n ölçülməsi	10/s	Elektrod
DO₂	Həll olmuş oksigen	0 ilə 14mq/l	Məsafənin ölçülməsi	10/s	Həll olmuş oksigen elektrod
	Xarici temperatur	-25 °C ilə 125 °C	Ümumi təyinatlı paslanmaz polad temperatur sensoru	100/s	Temperatur sensoru



Piktoqram	Tipi	Diapazon	Təsviri	Maksimal nümunəgöt ürmə sürəti	Xarici ləvazimatlar (Labdisc tərəfindən təchiz olunan)
GPS	GPS	Təmin olunmayıb	6 fərqli parametrə görə ölçü: Uzunluq dairəsi, en dairəsi, istiqamət, sürət, tarix və vaxt	1/s	Tələb olunmur
69	Nəbzin tezliyi	0 ilə 200 das (dəqiqədə atışların sayı) arasında	Nəbzin tezliyinin ölçülməsi	100/s	Qulaqcıq
-×-	İşıq	0 ilə 55,000 lk	İşığın səviyyəsinin ölçülməsi	24,000/s	Tələb olunmur
Ĩ	рН	0 ilə 14 pH	pH səviyyəsinin ölçülməsi	10/s	pH elektrod
00	Nisbi rütubət	0 ilə 100 NR arasında	Nisbi rütubətin ölçülməsi	10/s	Tələb olunmur
Ń	Termocüt element	-200 °C ilə 1,200 °C arasında	Temperaturun geniş diapozonunun ölçülməsi	25/s	Termocüt element K sensoru
¢‡	Bulanıqlıq	0 ilə 1000 NBB	Suyun bulanıqlıq səviyyəsinin ölçülməsi	1/s	Kuvet dəsti
<u></u>	Universal giriş	0 ilə 5 V	Fourier yaxud Vernier analoqsensorları nın birləşdirilməsi	24,000/s	Universal girişli adaptor naqili



1.4 Labdisc-in istismarı

İŞƏ BAŞLAMAZDAN ÖNCƏ LABDISC AKKUMULYATORUNU YÜKLƏYİN

Labdisc-lə birinci dəfə işləməzdən öncə bloku 6 V təminatlı enerji doldurucusu ilə altı saat müddətinə yükləmək lazımdır. Labdisc yükləmə girişi *On/Off* düyməsinin sol tərəfində yerləşir. Labdisc üzərindəki enerji doldurma girişi görünənə kimi sadəcə narıncı həlqəni fırladın və daha sonra enejri doldurucunun ştepselini enerji doldurma girişinə birləşdirin.

Labdisc enerji doldurucusu 100 ilə 240 VAC 50/60 Hz arasında dəyişən istənilən giriş müqavimətini qəbul edərək dünyanın hər bir yerində istifadəsini mümkün edir.





1.4.1 Labdisc ekran

Labdisc LCD ekranı istifadəçilərə ayrı-ayrı sensorların göstəricilərini müşahidə etməyə və Labdisc-in parametrlərini qurmağa, yaxud yenidən konfiqurasiya etməyə imkan verir.



- İşə sal/Dayandır piktoqramı Labdisc-də məlumatlar qeyd olunarkən, yaxud sensorun məlumatlarının qeyd olunmadığı
- (2) Səs statusu düyməni basdıqda aktiv olan səs siqnalını və səs siqnalı passiv rejimə keçdikdə bunu göstərir.

(3) Kommunikasiya statusu – Bluetooth kommunikasiya işlək vəziyyətdə olduqda, yaxud USB kabel əsas kompüterdən Labdisc-ə qoşulduqda bunu göstərir.



GPS statusu – GPS qoşulu olduqda GPS peyklərə qoşulduqda və etibarlı mövqeləndirmə (yerləşmə) parametrlərini təmin etdikdə bunu göstərir.

(5) Akumulyatorın səviyyəsi – 3 səviyyədə akkumulyatorun gücünü göstərir
(1) yaxud Labdisc kənar enerji doldurucuya qoşulu olduqda, bunu göstərir.

6 Sensorun göstəricisi – sensorun seçilmiş göstəricini göstərir.

(7) Sensorun adı və vahidi - seçilmiş sensorda adı və vahidi göstərir.

1.4.2 Labdisc klavişləri

Labdiscin 10 klavişləri-7 sensor klavişi və 3 idarəetmə elementi klavişlərinə bölünür. Sensorun klavişlərindən istifadə etməklə istifadəçilər müxtəlif göstəriciləri seçə və nümayiş etdirə bilərlər. İdarəetmə elementi klavişlərindən Labdisc-i yandırmaq, yaxud söndürməkdə, növbəti qeydetmə sessiyası üçün cihazı quraşdırmaqda və bütün parametrlərini konfiqurasiya etməkdə istifadə olunur. 3 idarəetmə elementi klavişlərinə bunlar aiddir:





1.4.3 Labdisc menyusu

Lab menyusuna daxil olmaq üçün *sürüşdürmə* klavişini basın. Daha sonra menyudakı seçimləri nəzərdən keçirmək üçün *Scroll (Sürüşdürmək)* klavişindən, menyudakı seçimlərdən birini seçmək üçün *Select (Seçmək)* düyməsindən və menyuda bir səviyyə geri dönmək üçün *ESC (Cıxış)* klavişindən istifadə edin.

1.4.3.1 Növbəti qeydiyyat sessiyası üçün Labdisc-in qurulması





1.4.3.3 Labdisc-in konfigurasiyası





2. GlobiLab Təhlil Proqram Təminatı

2.1 Proqram təminatının quraşdırılması

Proqram təminatını quraşdırmaq üçün istifadəçilər aşağıdakı quraşdırıcıları işə salırlar:

- PC üçün: GlobiLab-en-1.0-setup.exe
- MAC üçün: GlobiLab-en-1.0-setup

Bundan sonra adi quraşdırma təlimatlarına riayət edirsiniz. Bu təlimatlar istifadəçiyə GlobiLab proqram təminatının quraşdırılması, Labdisc-lə USB əlaqə yaratmaq üçün tələb olunan USB sürücüsünün quraşdırılması işində istiqamət verir.

2.2 Proqram təminatının funksional imkanları





2.3 Geniş yayılmış piktoqram və funksiyalar

 Open-project (İşləri Aç) piktoqramını seçdikdə fəaliyyətin yaddaşa verildiyi *.XML fayllarını açır və buna aid bütün qrafiklər və qrafiki simvolları nümayiş etdirir. Workbook (İşçi Dəftər) piktoqramını seçdikdə işlər qovluğunu açır və buradan istifadəçilər müxtəlif PDF işləri arasından seçim edə bilərlər.
Display-options (Seçimləri Göstər) kiçik üçbucaq formalı piktoqramın üzərində düyməni sıxdıqda istifadəçiyə aşağıda göstərilən altı seçimdən birini etməyə imkan verir: 1. Meter (Sayğac) görünüşü 2. Table (Cədvəl) görünüşü 3. Graph (Qrafik) görünüşü 4. Map (Xəritə) görünüşü 5. Mixed meter and graph (Qarışıq sayğac və qrafik görünüşü) 6. Mixed table and grap (Qarışıq cədvəl və qrafik görünüşü)



	Sensorun alt menyusunun seçilməsi:
	 Sensorun adının üzərində sol düyməni sıxdıqda bunu aktiv rejimə keçirir və sensorun vahidlərini və şkalasını göstərmək üçün y oxunu dəyişir.
	 Sensorun adının üstündə birinci dəfə sağ düyməni sıxdıqda xətti qrafikləri simvollara dəvişir.
	 Sensorun adının üstündə ikinci dəfə sağ düyməni sıxdıqda həmin qrafiki ekrandan kənarlaşdırır
2	 Kenaraşanın. Sensorun adının üstündə üçüncü dəfə sağ düyməni sıxdıqda həmin sensor standart görünüşə qayıdır və ekranda bunu xətti qrafik kimi göstərir.
	Qrafik pəncərəsində qrafikin başlığı olur. Standart başlıq New Experiment (Yeni Eksperiment) şəklində olur. Bu başlığı dəyişmək üçün başlığın üstündə siçanın sol düyməsini iki dəfə sıxmaq lazımdır. Kiçik mətn dialoq pəncərəsi açılır və buradan istifadəçi yeni başlığı daxil edə bilər.
	İki, yaxud daha çox sensoru nümayiş etdirdikdə-qrafikdə x oxunun üzərində siçanın sağ düyməsini sıxdıqda sensorları təyin etmək, yaxud x oxu üçün vaxtı təyin etmək üçün dialoq pəncərəsi açılır.
	Sayğac görünüşünün seçilməsi:
	Aşağıda dörd mavi nöqtə üzərində siçanın sol düyməsini sıxdıqda ekranda sayğacların nömrəsini aşağıdakı kimi dəyişir: 1, 2, 4, yaxud 6 sayğac.
	Bu sayğaclardan istənilən birinin üzərində sol düyməni sıxdıqda sayğacın tipini seçmək və həmin sayğaca sensor təyin etmək üçün dialoq pəncərəsi açılır.



	<i>Marker</i> piktoqramını seçdikdə <i>Marker</i> rejiminə daxil olursunuz. Bu qrafiklərdən hər hansı birinin yanında siçanın sol düyməsini sıxdıqda qrafikin üzərinə marker yerləşdirir. Markerlərdən hər hansı birini fırlatdıqda və eyni zamanda siçanın sol düyməsini tutub siçanı sürüşdürdükdə markeri qrafikin üzərinə hərəkət etdirir. <i>Marker</i> piktoqramını təkrar seçdikdə <i>Marker</i> rejimindən çıxır.
Abc V	Annotasiya piktoqramını seçdikdə Annotasiya rejiminə daxil olur. Siçanın sol düyməsini sıxdıqda dialoq pəncərəsi açılır və istifadəçilər bura mətn və şəkilləri daxil edə bilərlər. Annotasiya piktoqramını təkrar seçdikdə Annotasiya rejimindən çıxırsınız.
	 Function-options (funksiya seçimləri) üzərində düyməni sıxdıqda kiçik üçbucaq piktoqramı istifadəçiyə qrafik markerlər arasında aşağıda siyahısı verilən riyazi funksiyaları tətbiq etməyə imkan verir: 1. Linear regression (Xətti reqressiya) piktoqramını seçdikdə iki markerin yerləşmə nöqtələri arasında qrafikə uyğun gələn ən yaxşı xətti xətti olaraq əks etdirir. Xəttin yanında proqram təminatında xətti bərabərliyi əks etdirən kiçik mətn pəncərəsi açılır: Y= aX+b. 2. Quadric regression (Kvadratik reqressiya) piktoqramını seçdikdə iki markerin yerləşmə nöqtələri arasında qarfikə uyğun gələn ən yaxşı yətti xətti olaraq əks etdirir. Xəttin yanında proqram təminatında xətti bərabərliyi əks etdirən kiçik mətn pəncərəsi açılır: Y= aX+b. 3. FFT piktoqramını seçdikdə qrafik ekranı bölür və ilkin ölçüləri yuxarı qrafik pəncərədə vaxt şkalasına görə əks etdirir və onun harmonikasını isə



	aşağı qrafik pəncərədə-tezlik şkalasında göstərir
*	Run piktoqramını seçdikdə məlumatların toplanması üçün yeni sessiyaya start verir.
	<i>Stop</i> piktoqramını seçdikdə məlumatların toplanmasına dair hazırkı sessiyanı dayandırır.
	Selective download piktoqramını seçdikdə yaddaşa verilmiş bütün sənədlərin cədvəl siyahısını açır. Cədvəldəki sətirlərdən birini seçdikdə və download yazısı üzərində düyməni sıxdıqda həmin konkret sənədi komputerə yükləyir.
S	Labdisc-in qurulması <i>Setup</i> piktoqramını seçdikdə yerinə yetirilir. Proqram təminatı dialoq pəncərəsi açır və burada istifadəçilər sensorları seçə yaxud ləğv edə, növbəti məlumat qeydiyyatı üçün nümunəgötürmə tempini və nümunələrin sayını təyin edə bilərlər.
	<i>EXCEL</i> piktoqramını seçdikdə bu funksiya faylı *.CSV formatında yaddaşa verir və istifadəçidən faylın adını daxil etməsini tələb edir və daha sonra avtomatik olaraq EXCEL açır və təcrübədə alınan məlumatları elektron cədvələ ixrac edir.
	GlobiLab status bar (vəziyyət sətri) aşağıda proqram təminatının sağ küncündə yerləşir. Vəziyyət sətrində 3 piktoqram var:
(i) (i) 7/127	 USB indikatoru – burada mavi rəng komputerlə Labdisc arasındakı USB əlaqəni göstərir.
	 Bluetooth indikatoru – burada mavi rəng komputerlə Labdisc arasındakı Bluetooth simsiz əlaqəni göstərir. Həmin piktoqramın üzərində sicanın



sağ düyməsini basdıqda tanınmış Labdisc-lərin siyahısı açılır və qoşulmaq üçün birini seçin. Memory info (yaddaş məlumatı) - Labdisc 3. maksimum 127-yə qədər eksperimentin yaddaşa verildiyini göstərir. Yuxarıdakı nümunədə 127 vaddasdan 7 eksperiment vaddasa verilib. Bu seksiyada sicanın sağ düyməsini sıxdıqda istifadəçilərə yaddaşa verilmiş bütün məlumatları silməyə, yaxud ən sonuncu qeyd olunan məlumatı silməyə imkan verir.

2.4 GlobiLab Proqram Təminatı, iPad üçün nəzərdə tutulur

iPad (iPad, iPad 2 və 3-cü nəsil iPad modelləri) üçün nəzərdə tutulan **GlobiLab** proqram təminatı App Store-da mövcuddur və K-12 elm eksperimentlərini mobil, rahat və operativ edir. **GlobiLab** simsiz rejimdə **Labdisc-in** məlumat qeydiyyat qurğusu ilə iPad arasında əlaqə qurur. **Labdisc-in** tam idarəolunması (məlumatların qeydiyyatı üçün bütün parametlrlərin qurulması, cari ölçülərin onlayn rejimdə nümayişi və **Labdisc-in** nümunə yaddaşının yüklənməsi), eyni zamanda qrafik əməliyyatlar (markerlər, böyütmək-kiçiltmək, kəsmək, mətn və şəkil üçün annotasiya) və məlumatların analizi (statistik rəqəmlər və empirik əyrinin seçilməsi və s.) təmin olunur.

iPad üçün nəzərdə tutulan **GlobiLab** proqram təminatı şagirdləri cəlb etmək və mürəkkəb elmi konsepsiyaları əyaniləşdirməkdə onlara kömək etmək məqsədilə iPad daxilə quraşdırılan akselerometr sensor, məlumatların nümayişi, multimedia və multisensorlu xüsusiyyətlər ilə təmin edilərək xüsusi olaraq hazırlanıb. Aşağıdakı addımlar iPad üçün nəzərdə tutulan **GlobiLab** proqram təminatının quraşdırılması və icrası ilə bağlı təlimatlar təmin edir.





A market in the second se	 Labdisclə iPad arasında simsiz kommunikasiya qurun iPad Setting - Bluetooth hissəsinə daxil olun və Devices (Cihazlar) siyahısından özünüzün Labdisc seçin. iPad dərhal Labdisc-ə qoşulur və statusu "qoşuldu"ya dəyişir. Parametlər bölməsini bağlayın və GlobiLab proqram təminatını açın.
	 Sayğac görünüşü Labdisc sensorlarının hazırkı göstəricilərini görmək üçün Meter (Sayğac) görünüşünə toxunun. Sayğaclardan birinə toxunun və mövcud Sayğac üçün fərqli sensor tipini seçmək üçün sensor çarxını sürüşdürün. Piktoqramların olduğu Piktoqramların olduğu
	 Məlumatların toplanması SETUP piktoqramına toxunun və SETUP ekranına daxil olun. Bu dialoq pəncərəsi sizə Sensorları seçməyə, növbəti məlumat qeydiyyatı üçün nümunəgötürmə tempini və nümunələrin sayını seçməyə imkan verir. Qeydiyyata başlamaq və qrafikin ekranda formalaşma prosesini müşahiə etmək üçün RUN piktoqramına toxunun və . Bar Graph (Sütunlu Qrafik) düyməsinə Bar toxunaraq ekranı Sütunlu Qrafik görünüşünə dəyişə bilərsiniz Table (Cədvəl) düyməsinə toxunaraq toxunaraq ekranı Cədvəl görünüşünə dəyişə bilərsinz. Qeydiyyatı dayandırmaq üçün STOP piktoqramına toxunun və .
	<i>Labdisc-də yaddaşa verilmiş ölçüləri iPad-ə yükləyin</i> Labdisc 127-ə kimi fərqli eksperimenti yaddaşda saxlaya bilir. Çöl şəraitində məlumatların toplanması, yaxud uzun ölçü işlərində bu çox faydalıdır.



 Download piktoqramına toxunun iPad Labdisc-də yaddaşa verilmiş bütün eksperimentlərin siyahısını çıxarır. Bu siyahıdakı hər bir sətir hansı sensorlarda məlumatların yazıldığı, hansı nümunəgötürmə tempi ilə qeydiyyatın aparıldığını və nə qədər nümunə üzrə aparıldığını göstərir. Bundan əlavə qeydiyyatın tarixini və vaxtını göstərir. Siyahıdakı sətirlərdən birinin üzərində düyməni sıxın. Labdisc məlumatları iPad-ə köçürür. Bütün məlumatları köçürdükdən sonra ipad toplanılmış ölçülərin qrafikini göstərir.
Məlumatların analizi (markerlər, empirik əyrinin seçilməsi)
 Açıq piktoqrama toxunun və "Free Fall" (sərbəst düşmə) yazısını seçin. Bu qrafikdə cədvəldə pinq-ponq topunun real qeydiyyatı təsvir olunur və Labdisc-in məsafədən sensoru ilə qeydiyyatı aparılır. Sərbəst Düşmə filmi haqqında ətraflı məlumat üçün bax: http://www.globisens.com/resources/experiment-videos Markeri əlavə etmək üçün qrafik üzərində uzun müddətli toxunma Barmağınızla markeri kəsib sürüşdürmək üçün Markerə toxunun. Marker qrafik xəttə uyğun olmaqla yanaşı Markerdə mətn pəncərəsində məlumatların dəyişdiyini müşahidə edirsiniz. Faktiki nümunəgötürmə yerlərini müşahidə etmək üçün qrafikin üzərində iki dəfə toxunun. 2-ci Markeri əlavə etmək üçün qrafikin üzərində uzun müddətli toxunma yerinə yetirin. Hər iki markeri sıçrayan topu əks etdirən riyazi bərabərliyi əldə etmək üçün Curve Fitting (empirik əyrinin seçilməsi) piktoqramına toxunun və və ikinci dərəcəli bərabərliyi seçin. Bu bərabərlikdən biz yerin ağırlıq qüvvəsini hesabaya bilərik.





Qrafiki redaktor

- Boş bir annotasiya yaratmaq üçün (qrafikin üzərində deyil) istənilən bir yerdə arxa planda uzun toxunma əməliyyatından istifadə edin. Avtomatik olaraq redaktə annotasiya pəncərəsi açılır. Burada:
 - Annotasiyanı redaktə, yaxud yaza bilərsiniz
 - Kameradan istifadə etməklə şəkil, yaxud şəkil qallereyasını əlavə edə bilərsiniz
 - Annotasiyanı ləğv edə bilərsiniz

Ekspedisiya üçün Xəritə görünüşündən istifadə (ətraf mühit)

Digər **Labdisc** sensorları ilə birlikdə GPS-də məlumatların qeydiyyatının aparılmasında **GlobiLab** proqram təminatına bu sensorları Apple xəritələrində qrafiki təsvir etməyə imkan verir.

• iPad-in internetə qoşulu olduğundan əmin olun.



Open piktoqramına toxunun və "Walk in the park" (Parkda gəzinti) seçin. Bu eksperimentdə biz yaxınlıqdakı yol kəsişməsi ilə müqayisədə şəhər parkında fərqli iqlimə dair ölçülər aparmışıq. Mikroiqlimlər filmi haqqında ətraflı məlumat üçün bax:

http://www.globisens.com/resources/experimentvideos

- Sol tərəfdə rəng şkalasına toxunun və Amb seçin. Temperatur. Şəhərdə yol kəsişməsindən parka gedərkən kəskin temperatur dəyişikliyini müşahidə edin.
- Temperatur göstəricisinin olduğu markeri əldə etmək üçün xəritədə rəng nümunələrinə toxunun.
- Xəritəni böyütmək-kiçiltmək üçün sıxın.
- Cədvəl Görünüşünə toxunaraq cədvəldəki təcrübi məlumatlarla tanış olun

də uzunluq dairəsi və en dairəsinə dair qiymətləri müşahidə edin.

 Bu kateqoriyada siz "Ölü dənizə səyahət", yaxud "Tel-Avivdən İstanbula uçuş" kimi digər eksperimentləri nümayiş etdirə bilərsiniz.



NT 810 ALIA	Onlayn kömək
Image: state	 GlobiLab 5 görünüşün hər biri üçün onlayn kömək təklif edir: Xətt, Sütun, Cədvəl, Sayğac və Xəritə Əlaqədar görünüşü açın HELP piktoqramına toxunun və funksiyalar, idarə elementlərinin siyahısını nəzərdən keçirin

2.5 Android üçün GlobiLab proqram təminatı

Android 4 və bundan yuxarı olanlar üçün **GlobiLab** proqram təminatını Globisens vebsaytından: <u>http://www.globisens.net/support#2</u> və Google Play-dən yükləyə bilərsiniz.

Bu proqram təminatı K-12 elm eksperimentlərini mobil, rahat və operativ edir. GlobiLab Labdisc-in məlumat qeydiyyat qurğusu ilə Android planşeti arasında simsiz əlaqə qurur, Labdisc-in tam idarəolunması (məlumatların qeydiyyatı üçün bütün parametlrlərin qurulması, cari ölçülərin onlayn rejimdə nümayişi və Labdisc-in nümunə yaddaşının yüklənməsi), eyni zamanda qrafik əməliyyatlar (markerlər, böyütmək-kiçiltmək, kəsmək, mətn üçün annotasiya) və məlumatların analizi (statistik rəqəmlər və empirik əyrinin seçilməsi və s.) təmin olunur.

	Labdisclə Android planşeti arasında simsiz kommunikasiya qurun
	Labdisc-in Androidlə cüt qoşulma şəklində
	birləşdiyini təmin edin (bax Bölmə 3.2.4)
	 Labdisc-i işə salın
	Tətbiqi proqramı işə salın
	• Əməliyyat panelində 📕 (ən sağda, üç şaquli
	nöqtə) yuxarı hissədə seçimlər piktoqramına
	toxunun.
	Qoşulmaq istədiyiniz Connect Labdisc
	Labdiscə toxunun və adını seçin (məsələn,
	Labdisc_6588)
	 Tətbiqi proqramın adı (yuxarıda sağ tərəfdə)



	davisacak ya
	əlaqənin yaradıldığını göstərəcək.
	Savğac görünüsü
	 Labdisc sensorlarının METERS hazırkı göstəricilərini görmək üçün Meter (Sayğac) görünüşünə toxunun. Sayğaclardan birinə toxunun və mövcud Sayğac üçün fərqli sensor tipini seçmək üçün sensor çarxını sürüşdürün. Piktoqramların olduğu i üfüqi xətdə fərqli
	Sayğac tipini seçin.
	Məlumatların toplanması
Loover Selan	• SETUP piktoqramına toxunun və SETUP ekranına daxil olun. Bu dialoq pəncərəsi sizə Sensorları seçməyə, növbəti məlumat qeydiyyatı üçün nümunəgötürmə tempini və nümunələrin
□ ∰ Ak presser 1/Sec	sayını seçməyə imkan verir.
Rate 10/Sec	• Qeydiyyata başlamaq və qrafikin ekranda
25/Sec	formalaşma prosesini müşahiə etmək üçün RUN
🖉 🔆 Liple 	niktogramina toxunun
□ ∰ ⊭ □	• Bar Craph (Sütunlu Orafik) düyməsinə
Solution Solution Solution Solution Solution Solution Solution Solution Solution Solution	BAR toxunaraq ekranı Sütunlu Orafik
	görünüsünə dəyisə bilərsiniz
	• Table (Cədvəl) düyməsinə toxunaraq
	TABLE ekranı Cədvəl görünüşünə dəyişə
	bilərsinz.
	Qeydiyyatı dayandırmaq üçün STOP piktoqramına
	toxunun
	Labdisc-də yaddaşa verilmiş ölçüləri planşetə yükləyin
	Labdisc 127-ə kimi fərqli eksperimenti vaddasda
Q Orean exemption	saxlava bilir. Cöl səraitində məlumatların toplanması.
Text Straylow Max General 10 100 micro 100 micro 100 micro 10 100 micro 100 micro 100 micro 10 100 micro 100 micro 100 micro 10 100 micro 100 micro 100 micro 10 100 micro 100 micro 100 micro	yaxud uzun ölçü işlərində bu çox faydalıdır.
	 Download piktoqramına toxunun Tatbiqi program Labdisc-də vaddasa verilmis
	bütün eksperimentlərin siyahisını verəcək. Bu siyahıdakı hər bir sətir hansı sensorlarda məlumatların yazıldığı, hansı nümunəgötürmə



 tempi ilə qeydiyyatın aparıldığını və nə qədər nümunə üzrə aparıldığını göstərir. Bundan əlavə qeydiyyatın tarixini və vaxtını göstərir. Siyahıdakı sətirlərdən birinin üzərində düyməni sıxın. Labdisc məlumatları planşetə köçürür. Bütün məlumatları köçürdükdən sonra GlobiLab toplanılmış ölçülərin qrafikini göstərir.
 Məlumatların analizi (markerlər, empirik əyrinin seçilməsi) Açıq piktoqrama toxunun və və "Free Fall" (sərbəst düşmə) yazısını seçin. Bu qrafikdə cədvəldə pinq-ponq topunun real qeydiyyatı təsvir olunur və Labdisc-in məsafədən sensoru ilə qeydiyyatı aparılır. Sərbəst Düşmə filmi haqqında ətraflı məlumat üçün bax: http://www.globisens.net/resources/experiment-videos Markeri əlavə etmək üçün qrafik üzərində uzun müddətli toxunma edin. Barmağnızla markeri kəsib sürüşdürmək üçün markerə toxunun. Marker qrafik xəttə uyğun olmaqla yanaşı markerdə mətn pəncərəsində məlumatların dəyişdiyini müşahidə edirsiniz. Faktiki nümunəgötürmə yerlərini müşahidə etmək üçün qrafikin alt menyu hissəsinə toxunun və "Dots" (Nöqtələr) yazısını seçin. 2-ci markeri əlavə etmək üçün qrafikin üzərində uzun müddətli toxunma yerinə yetirin. Hər iki markeri sıçrayan tək topun əvvəlinə, sonuna yerləşdirin. Pinq-ponq sıçrayan topu əks etdirən riyazi bərabərliyi əldə etmək üçün Curve Fitting (empirik əyrinin seçilməsi) piktoqramına toxunun və ikinci dərəcəli bərabərliyi seçin. Bu bərabərlikdən biz yerin ağırlıq qüvvəsini hesablaya bilərik.







	 İşçi dəftər bölməsi GlobiLab eksperimentinə dair təlimatları nümayiş etdirmək üçün Workbook (İşçi Dəftər) piktoqramına toxunun Siyahıdakı eksperimentlərdən birinə toxunun və həmin eksperimentin ətraflı PDF təlimatını nümayiş etdirin.
<image/> <page-header><image/><image/><image/><image/><image/><image/><image/><image/><image/><image/><image/><image/><image/><image/></page-header>	<i>Onlayn kömək</i> GlobiLab PDF formasında qısa istifadəçi təlimatı təmin edir. Qısa istifadəçi təlimatını açmaq üçün HELP piktoqramına toxunun.



3 Labdisc – GlobiLab Kommunikasiya

3.1 USB Əlaqə

Komputerlə **Labdisc** arasında USB kabel vasitəsilə əlaqə yaranan kimi **GlobiLab** proqram təminatı avtomatik olaraq USB əlaqəni aşkar edir və **Labdisclə** əlaqə yaratmağa başlayır.

3.2 Bluetooth Simsiz Kommunikasiya

Labdisclə ilk dəfə simsiz kommunikasiya yaratmazdan öncə Labdisc "qoşulma" adlanan prosesdə bir cihaz kimi komputerə əlavə olunmalıdır. Qoşulma hər bir Labdisc üçün sadəcə bircə dəfə yerinə yetirir və bundan sonra komputer qoşulma məlumatlarını, habelə hər bir Labdisc məxsusi adı yaddaşa verir. USB vasitəsilə Labdiscə qoşulma olmadıqda komputer avtomatik olaraq ən son qoşulan Labdiscə simsiz qoşulmağa cəhd edir. Fərqli, yaxud yeni Labdiscə qoşulmaq üçün GlobiLab

vəziyyət sətrində ekranın sağ küncündə aşağıda Bluetooth piktoqramının üzərində və daha sonra qoşulmaq istədiyiniz **Labdisc-in** üzərində siçanın sağ düyməsini sıxırsınız.

3.2.1 Windows ƏS işlədən komputerdə Qoşulma

7/127

- Labdisc-i işə salın Labdisc-də gözləmə (yuxu) rejimi piktoqramını qeyriaktiv edin. O. Əgər gözləmə piktoqramı yenə görünərsə, gözləmə
- rejimindən çıxmaq üçün hər hansı düyməni sıxın.
- 2. GlobiLab proqram təminatını işə salın.
- 3. Ekranın sağ küncündə aşağı hissədə yerləşən vəziyyət sətrində Bluetooth piktoqramının üzərində siçanın sağ düyməsini sıxın.
- Açılan yeni menyudan "Find more Labdiscs and sensors" (Əlavə Labdisc və datçikləri tap) yazısını seçin. Kompüterdə "add a device" (cihaz əlavə et) dialoq pəncərəsi açılır və Bluetooth cihazının axtarışına başlayır.
- Sizin Labdisc-də "Labdisc-xxxx" yazısı nümayiş olunacaq və burada "xxxx" Labdisc-in seriya nömrəsi etiketində axırıncı dörd rəqəmi göstərir.
- 6. Cihazı seçin və "Növbəti" düyməsini sıxın.
- <u>Labdisc-də:</u> Labdisc-i qoşulma rejiminə qoymaq üçün SCROLL düyməsini sıxıb saxlayın. Labdisc uzun "bip siqnalı" verəcək, ekranda isə "BT qoşulma" yazısı çıxacaq.
- Komputerin dialoq pəncərəsində 2-ci variantı seçin: "Cihazın qoşulma kodunu daxil edin" və "Növbəti" düyməsini sıxın.



- Növbəti dialoq pəncərəsində qoşulma kodu üçün "1234" daxil edin və "Növbəti" düyməsini sıxın.
- 10. Komputerdə proses başa çatana və "Your device is ready to use" (Cihazınız istifadəyə hazırdır) yazısı çıxana kimi gözləyin.
- Vəziyyət sətrində Bluetooth piktoqramının üzərində siçanın sağ düyməsini sıxın. Bir az əvvəl qoşulduğunuz Labdisc-i seçin və onun üzərində düyməni sıxın.
- 12. Komputer Labdisc-ə qoşulacaq və Bluetooth piktoqramının rəngi maviyə dəyişəcək
 ⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽²⁾ ⁽²⁾

3.2.2 Mac ƏS-ilə Qoşulma

1. Labdisc-i işə salın **Labdisc-də** gözləmə (yuxu) rejimi piktoqramını qeyri-

aktiv edin. U. Əgər gözləmə piktoqramı yenə görünərsə, gözləmə rejimindən çıxmaq üçün hər hansı düyməni sıxın.

- Mac menyusunda Bluetooth-u açın və "Set Up Bluetooth Device..." yazısını (Bluetooth cihazını quraşdırın) seçin.
- Dialoq pəncərəsi açılır. Sizin Labdisc-də "Labdisc-xxxx" yazısı nümayiş olunacaq və burada "xxxx" Labdisc-in seriya nömrəsi etiketində axırıncı dörd rəqəmi göstərir.
- 4. Cihazı seçin və "Continue" (Davam Et) düyməsini sıxın.
- 5. Mac qoşulmaq üçün cəhd edəcək. Bu cəhd baş tutmayacaq, çünki Labdisc qoşulma kodu tələb edir.
- "Passcode options..." (Parol variantları) düyməsini sıxın və "Use a specific passcode" (Xüsusi paroldan istifadə edin) variantını seçin. "1234" parolunu daxil edin və hələ ki, "OK" düyməsini sıxmayın.
- <u>Labdisc-də:</u> Labdisc-i qoşulma rejiminə qoymaq üçün SCROLL düyməsini sıxıb saxlayın. Labdisc uzun "bip siqnalı" verəcək, ekranda isə "BT qoşulma" yazısı çıxacaq.
- 8. Mac dialoq pəncərəsində "OK" düyməsini sıxın.
- 9. GlobiLab program təminatını açın.
- 10. Proqram təminatının sağ küncündə aşağı hissədə Bluetooth piktoqramının üzərində siçanın sağ düyməsini sıxın.
- 11. Bir az əvvəl qoşulduğunuz Labdisc-i seçin və onun üzərində düyməni sıxın. Komputer Labdisc-ə qoşulacaq və Bluetooth piktoqramının rəngi

mavivə dəvisəcək 🛞 🚷 7/127



3.2.3 iPad-də Qoşulma

 Labdisc-i işə salın Labdisc-də gözləmə (yuxu) rejimi piktoqramını qeyriaktiv edin. O. Əgər gözləmə piktoqramı yenə görünərsə gözləmə rejimindən çıxmaq üçün hər hansı düyməni sıxın.



- 2. iPad parametrlər panelinə daxil olun 🔍
- 3. Bluetooth-u açın. iPad-də Bluetooth açıq olmalıdır.
- Cihazların siyahısından "Labdisc-xxxx" üzərində düyməni sıxın. Burada xxxx rəqəmləri Labdisc-in arxa hissəsində sizin Labdisc seriya nömrəsi etiketinizin axırıncı 4 rəqəminə uyğun gəlir.
- Labdisc-də: Labdisc-i qoşulma rejiminə qoymaq üçün SCROLL düyməsini sıxıb saxlayın. Labdisc uzun "bip siqnalı" verəcək, ekranda isə "BT qoşulma" yazısı çıxacaq.
- 6. iPad sizdə PIC kod tələb edir. "1234" daxil edin və Pair yazısını sıxın.
- 7. iPad-də Labdisc-xxxx qoşuldu yazısı çıxacaq.



iOS GlobiLab tətbiqi proqramını işə salın . Tətbiqi proqram avtomatik olaraq sizin qoşduğunuz Labdisc-ə qoşulur.

3.2.4 Android ƏS-də Qoşulma

8.

- Labdisc-i işə salın Labdisc-də gözləmə (yuxu) rejimi piktoqramını qeyri-aktiv edin. O. Əgər gözləmə piktoqramı yenə görünərsə, gözləmə rejimindən çıxmaq üçün hər hansı düyməni sıxın.
- 2. Plansetdə parametrlər bölməsinə gedin



- və orada"*Bluetooth*" seçin.
- 3. Bluetooth radio "yanılı" olmalıdır və daha sonra "Search for Devices" (Cihazları axtar) qoşun.
- Labdisc-də: Labdisc-i qoşulma rejiminə qoymaq üçün SCROLL düyməsini sıxıb saxlayın. Labdisc uzun "bip siqnalı" verəcək, ekranda isə "BT qoşulma" yazısı çıxacaq.
- Planşetdə cihazların siyahısında "*Labdisc-xxxx*" yazısına toxunun. Burada xxxx rəqəmləri Labdisc-in arxa hissəsində sizin Labdisc seriya nömrəsi etiketinizin axırıncı 4 rəqəminə uyğun gəlir.



- Planşetdə "Bluetooth pairing request" (Bluetoothla qoşulma sorğusu) dialoq pəncərəsi açılır və "Type the device's required PIN" (Cihaz üçün tələb olunan PIN daxil edin) yazısı çıxır.
- 7. Qoşulma kodunu "1234" daxil edin və "*OK*" toxunun.
- 8. Qoşulma prosesi başa çatır və **Labdisc** planşetdə "*paired devices*" (qoşulan cihazlar) siyahısında çıxır.
- 9. Planşetdə GlobiLab proqram təminatını açın.
- 10. Əməliyyat panelinin yanında (ən sağda, 3 şaquli nöqtə) yuxarı hissədə seçimlər piktoqramına toxunun.
- 11. "Connect Labdisc" yazısına toxunun və qoşulmaq istədiyiniz Labdiscin adını seçin (məsələn, Labdisc_1052)
- 12. Tətbiqi proqramın adı ''GlobiLab (Labdisc_xxxx)''

dəyişir və qoşulmanın baş tutduğunu göstərir.



4. Eskperimentə dair nümunələr

GlobiLab proqram təminatında müəllim və şagirdlərin baxması, təhlil etməsi, dəyişiklik etməsi, yaxud təkrarlaması üçün eksperiment nümunələr olur. Bu bölmədə GlobiLab tərəfindən yazılmış bəzi maraqlı eksperimentlərə baxılır. Yazılmış eksperimenti açmaq üçün GlobiLab proqram təminatında *Open* piktoqramını sıxın və aşağıdakı fayılları seçin:





	<u>Gündüz və gecə temperaturda baş verən</u> <u>dəyişikliklər</u>
	Pəncərənin çıxıntısına yerləşdirilmiş Labdisc vasitəsilə temperatur u işıq səviyyələrinin uzun müddətli 48 saat qeydiyyatı:
	 Seçilən sensorlar: İşıq, ətraf temperatur Nümunəgötürmə tempi: 1/dəq Nümunə tempi: 1000
No. (4)	• Numunələrin sayı: 1000
	• Eksperimentin muddəti: 48 saat
	Kommunikasiya: Oflayn, məlumatlar yazının ayırında yöklənir
	Malumetlerin tablili: Minimal va maksimal
	aivmətləri nümavis etdirmək ücün
	Markerlərdən istifadə edin.
	Boylenin Qaz Qanunu
	Ideal qaz qanununun təsdiqlənməsi: P x V = SABİT. Hava təzyiqi sensoru qoşulmuş 100 ml ölçülü şprisdən istifadə. Şprisin həcmini hər dəfə 10 ml azaldaraq havanın təzyiqi ilə bağlı məlumatları əl ilə qeyd etmək.
	• Secilon sensorlar: Hava təzyiqi
	Nümunəgötürmə tempi: Əl ilə
	• Nümunələrin sayı: 10
	• Kommunikasiya: Onlayn, simsiz Bluetooth
	əlaqəyə ustunluk verilir
	 <i>manumatiarın tanuti:</i> Fiavanin tazyiqinə dair qiymətləri görmək üçün Bar Graph (Sütunlu Qrafik) görünüşündən istifadə edin. Hər bir sütuna həcmi dayil etmək üçün
	Annotasiyadan, P x V vurmanı hesablamad
	üçün Export to Excel (Excelə İxrac) istifadə
	edin.



FCC aşağıdakıları sizin nəzərinizə çatdırmaq istəyir:

Bu avadanlıq FCC qaydalarının 15-ci Bölməsinə müvafiq olaraq sınaqdan keçirilib və B Kateqoriya rəqəmsal cihazın normalarına uyğun olduğu təsdiqlənib. Bu normalar yaşayış yerlərində qurğunun quraşdırılması zamanı arzuolunmaz müdaxiləyə qarşı əsaslı mühafizə təmin etmək üçün nəzərdə tutulur. Bu avadanlıq radioşüa enerjisi buraxır, istifadə edir və şüalandıra bilir. Təlimatlara uyğun olaraq quraşdırılmadıqda və istifadə edir və şüalandıra bilir. Təlimatlara uyğun olaraq quraşdırılmadıqda və istifadə olunmadığı hallarda radio kommunikasiyada arzuolunmaz (zərərli) müdaxiləyə səbəb ola bilər. Bununla belə konkret stasionar qurğuda müdaxilənin olmayacağına heç bir zəmanət verilmir. Əgər bu avadanlıq radio, yaxud televiziya siqnalının qəbulu zamanı arzuolunmaz müdaxiləyə səbəb olarsa, və bunu avadanlığı söndürüb yandırmaqla aşkar etmək mümkün olarsa, bu halda istifadəçidən aşağıdakı göstərilənlərdən birini, yaxud bir neçəsini yerinə yetirməklə müdaxiləni aradan qaldırmağı tövsiyə olunur:

- a. Siqnal qəbul edən antenanın istiqamətini, yaxud yerini dəyişin.
- b. Avadanlıqla qəbuledici arasındakı məsafəni artırın.
- Avadanlığı qəbuledicinin qoşulduğu elektrik dövrəsindəki rozetkaya deyil, başqasına birləşdirin
- d. Nümayəndəlik, yaxud təcrübəli radio/TV ustası ilə məsləhətləşin.

FCC Xəbərdarlıq

İstehsalçı tərəfindən aydın şəkildə təsdiq olunmadan edilən modifikasiyalar FCC qaydalarına əsasən istifadəçini avadanlıqdan istifadə hüququndan məhrum edə bilər.

QEYD: İSTEHSALÇI BU AVADANLIQDA İCAZƏSİZ EDİLMİŞ MODİFİKASİYALAR SƏBƏBİNDƏN YARANAN HƏR HANSI RADİO YAXUD TV MÜDAXİLƏYƏ GÖRƏ CAVABDEHLİK DAŞIMIR. BU CÜR MODİFİKASİYALAR İSTİFADƏÇİNİ AVADANLIQDAN İSTİFADƏ HÜQUQUNDAN MƏHRUM EDƏ BİLƏR.

İNSANLARIN RADİODALĞA ELEKTROMAQNİT SAHƏLƏRİNƏ MƏRUZ QALMASI İLƏ BAĞLI TƏLİMATLAR

Avadanlığın istifadəsi zamanı avadanlıqla şəxslər arasında ən azı 20 sm məsafə saxlanmalıdır:



Copyright © 2011 Intel Corporation. Bütün hüquqları qorunur. Globisens Ltd. loqoları və məhsul adları Globisens Ltd. müəssisəsinin qeydiyyatdan keçmiş ticarət nişanıdır. Globisens tərəfindən yazılı razılıq olmadan bu sənədin hər hansı bir hissəsini hər hansı yolla çoxaltmaq, hər hansı elektron daşıyıcıda tərcümə etmək icazəli deyil. Bu sənəddəki məlumatların dəqiq və etibarlı olduğu qəbul edilib. Bununla belə, Globisens bunun istifadəsinə görə heç bir cavabdehlik daşımır. Xəbərdarlıq edilmədən buradakı spesifikasiyalara düzəliş edilə bilər.www.**GLOBISENS**.com

GlobiLab Android versiyaları 4.0 və daha yuxarı versiyalarla işləyir.

Aşağıdakılar üçün hazırlanıb iPad (3-cü nəsil) iPad 2 iPad

iPad Apple Inc., ticarət nişanıdır və ABŞ, digər ölkələrdə qeydiyyatdan keçib.

"iPad üçün hazırlanıb" o deməkdir ki, bu elektron aksesuar müvafiq olaraq xüsusilə də iPod, iPhone, yaxud iPad-ə qoşulmaq üçün hazırlanıb və Apple məhsuldarlıq standartlarını qarşılamaq üçün proqramı işləyib-hazırlayan tərəfindən təsdiqlənib. Apple bu cihazın istifadəsi, yaxud texniki təhlükəsizlik və normativlərə uyğunluğuna görə cavabdehlik daşımır. Nəzərə alın ki, bu aksesuarın iPod, iPhone, yaxud iPad ilə istifadəsi simsiz əlaqənin məhsuldarlığına təsir edə bilər.

Buraxılış: 5.1.15